

דף תרגול: גיאוגרפיה אנושית – אוכלוסייה והתיישבות

מהדורה למורה **עולים חדשים**

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר גורמים המשפיעים על פיזור האוכלוסייה ומיקום יישובים
- להבחין בין יישוב כפרי ליישוב עירוני
- להבין מושגים כמו צפיפות אוכלוסין והגירה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – שאלות רב-ברירה

1. א – כל האנשים שגרים במקום
2. ב – הרבה אנשים על שטח קטן
3. ג – קרבה למקורות מים
4. ג – בעיר הצפיפות גבוהה יותר מבכפר
5. ב – מעבר של אנשים ממקום למקום אחר
6. ג – מדבר צחיח ללא מים

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זו ההגדרה המקובלת של צפיפות אוכלוסין
2. לא נכון – יש אזורים צפופים מאוד ואזורים כמעט ריקים מאדם
3. נכון – מים ואדמה פורייה מאפשרים חקלאות וחיים
4. לא נכון – בעיר יש בדרך כלל הרבה יותר אנשים על שטח קטן
5. נכון – הגירה היא כל מעבר של אנשים בין מקומות
6. לא נכון – תשתיות טובות מושכות אנשים להתיישב במקום

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. עירוני
2. צפיפות
3. הגירה
4. תשתית
5. טבע

חלק ד' – התאמה בין מושג להסבר

- 1 – ג (עיר עם צפיפות אוכלוסין גבוהה)
- 2 – ה (כפר עם שטחים פתוחים רבים)
- 3 – ד (מעבר אנשים ממקום למקום)
- 4 – א (מספר אנשים לקילומטר רבוע)
- 5 – ב (מים, אדמה ואוצרות מהטבע)

חלק ה' – סדרו לפי השלבים ההגיוניים בהקמת יישוב

1. אנשים מאתרים מקום עם מים ואדמה פורייה
2. אנשים מתחילים לבנות בתים ראשונים במקום
3. מתפתחת חקלאות וכלכלה מקומית
4. נבנות תשתיות כמו כבישים ומים זורמים
5. היישוב גדל והופך לעיר צפופה

חלק ו' – שאלה פתוחה

1. תשובה טובה תכלול בחירת אזור מנומק עם לפחות שני גורמים רלוונטיים מתוך החומר הנלמד, כגון קרבה למים, אדמה פורייה, אקלים נוח או תשתית קיימת

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה: מספר אנשים לקילומטר רבוע
- כל גורם סביר כמו מים, אדמה, אקלים או תשתית
- עירוני - צפוף יותר, כפרי - פחות צפוף ויותר שטח פתוח

טיפים להפעלה:

- אפשר להיעזר במצגת כדי להראות דוגמאות אמיתיות למפות צפיפות אוכלוסין בעולם
- כדאי לקשר את השאלה הפתוחה לדוגמה מהסביבה הקרובה של התלמידים
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים יותר

דף תרגול: גיאוגרפיה אנושית – אוכלוסייה והתיישבות

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד למה אנשים גרים במקומות מסוימים ולא באחרים, ומה זה צפיפות אוכלוסין.

📖 מילון קטן:

אוכלוסייה	כל האנשים שגרים במקום מסוים
צפיפות אוכלוסין	כמה אנשים גרים על שטח של קילומטר אחד
יישוב עירוני	עיר - הרבה אנשים גרים קרוב אחד לשני
יישוב כפרי	כפר או מושב - פחות אנשים, יותר שטח פתוח
הגירה	מעבר של אנשים ממקום למקום
התיישבות	מקום שבו אנשים בנו בית וגרים בו
משאבי טבע	דברים מהטבע שאנשים משתמשים בהם כמו מים ואדמה
תשתית	כבישים, חשמל ומים שמאפשרים לאנשים לגור במקום

1 חלק א' – שאלות רב-ברירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. אוכלוסייה זה...

א) כל האנשים שגרים במקום ב) כל העצים ביער ג) כל הנהרות בארץ ד) כל ההרים באזור

2. צפיפות גבוהה אומרת...

א) מעט אנשים על שטח גדול ב) הרבה אנשים על שטח קטן ג) אין אנשים בכלל

ד) הרבה שטח ללא אנשים

3. מה גורם לאנשים לבחור לגור במקום?

א) מדבר צחיח ללא מים ב) הרים גבוהים מושלגים ג) קרבה למקורות מים ד) אקלים קר מאוד

4. מה שונה בין עיר לכפר?

א) בעיר אין אנשים ב) בכפר יש יותר אנשים מבעיר ג) בעיר הצפיפות גבוהה יותר מבכפר

ד) אין הבדל ביניהם

5. הגירה זה...

א) בניית בתים חדשים ב) מעבר של אנשים ממקום למקום אחר ג) גידול צמחים בשדה

ד) בניית כביש

6. איפה פחות אנשים גרים?

א) עמק פורה ליד נהר ב) חוף ים נוח ג) מדבר צחיח ללא מים ד) מישור עם אדמה טובה

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	צפיפות אוכלוסין נמדדת במספר אנשים לקילומטר רבוע	☐	☐
2	כל שטחי כדור הארץ מאוכלסים באותה מידה	☐	☐
3	קרבה למים ולאדמה פורייה משפיעה על מיקום יישובים	☐	☐
4	בכפר הצפיפות גבוהה יותר מאשר בעיר גדולה	☐	☐
5	הגירה יכולה להיות מכפר לעיר או מעיר לעיר אחרת	☐	☐
6	תשתיות כמו כבישים וחשמל אינן קשורות להתיישבות אנשים	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. מקום שבו הרבה אנשים גרים צפוף נקרא יישוב _____

2. מספר האנשים הגר על שטח של קילומטר רבוע נקרא _____ אוכלוסין

3. מעבר של אנשים ממקום מגורים אחד לאחר נקרא _____

4. כבישים, חשמל ומים הם דוגמה ל _____

5. מים, אדמה פורייה ואוצרות טבע נקראים משאבי _____

4 חלק ד׳ – התאמה בין מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. יישוב עירוני	___	**א.** מספר אנשים לקילומטר רבוע
2. יישוב כפרי	___	**ב.** מים, אדמה ואוצרות מהטבע
3. הגירה	___	**ג.** עיר עם צפיפות אוכלוסין גבוהה
4. צפיפות אוכלוסין	___	**ד.** מעבר אנשים ממקום למקום
5. משאבי טבע	___	**ה.** כפר עם שטחים פתוחים רבים

5 חלק ה׳ – סדרו לפי השלבים ההגיוניים בהקמת יישוב

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	היישוב גדל והופך לעיר צפופה
☐	מתפתחת חקלאות וכלכלה מקומית

☐	אנשים מאתרים מקום עם מים ואדמה פורייה
☐	אנשים מתחילים לבנות בתים ראשונים במקום
☐	נבנות תשתיות כמו כבישים ומים זורמים

6 חלק ו' – שאלה פתוחה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אזור שלדעתכם מתאים להקמת יישוב חדש, ונמקו בעזרת לפחות שני גורמים שלמדנו (מים, אדמה, אקלים, תשתית)

כרטיס יציאה

מהי צפיפות אוכלוסין?

תנו דוגמה אחת לגורם שמשפיע על מיקום יישוב

מה ההבדל בין יישוב עירוני לכפרי?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀